

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **68211**

(13) **U**

(51) МПК

A01K 67/02 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2011 06030**

(22) Дата подання заявки: **16.05.2011**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **26.03.2012**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **26.03.2012, Бюл.№ 6**

(72) Винахідник(и):

Угнівенко Анатолій Миколайович (UA)

(73) Власник(и):

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І**

**ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ,
вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ-41, 03041
(UA)**

(54) СПОСІБ ПОЛІПШЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ КОРІВ М'ЯСНИХ ПОРІД

(57) Реферат:

Спосіб поліпшення відтворювальної здатності корів м'ясних порід включає покриття їх протягом року. Парування чи осіменіння самиць проводять у квітні-липні місяцях.

UA 68211 U

Корисна модель належить до сільського господарства, зокрема до галузі тваринництва, і може бути використана для підвищення відтворювальної здатності корів під час розведення великої рогатої худоби м'ясних порід.

Кращою коровою у м'ясному скотарстві вважають ту, яка щорічно народжує теля й має добрі материнські властивості, що дає можливість вирощувати до відлучення приплід із більшою живою масою. На відтворювальну здатність корів впливає сезон їх парування чи осіменіння. У м'ясному скотарстві покриття самиць проводять у два тури: весняно-літні й зимові, у один: весною та літом; рівномірні протягом року.

Прототипом корисної моделі є спосіб [Эйснер Ф. Ф., Ярмач В. С. Технология мясного скотоводства в условиях интенсификации земледелия // Животноводство. – 1978. - № 2. - С. 14-18] поліпшення відтворювальної здатності м'ясних корів проведенням їх парування або осіменіння рівномірно протягом року.

До недоліків прототипу слід віднести те, що за цілорічного рівномірного покриття самиць не враховують сезонність (тенденція до приходу тічки літом) процесу відтворювання великої рогатої худоби. Корови не приходячи в тічку у необхідний для сезонних парувань періоди протягом наступного року залишаються яловими. Недоліками застосування цілорічного покриття є те, що ускладнюється контроль за організацією парування або осіменіння та отелення, оскільки вони відбуваються як у приміщеннях, так і на пасовищах. Проведення рівномірних парувань або осіменіння та отелень самиць протягом року призводить до недоодержання приплоду і в кінцевому рахунку - до зниження економічної ефективності м'ясного скотарства.

В основу корисної моделі поставлено задачу розробити спосіб поліпшення відтворювальної здатності корів м'ясних порід застосуванням оптимального терміну їх парування або осіменіння.

Поставлена задача вирішується тим, що у способі поліпшення відтворювальної здатності корів м'ясних порід включено врахування сезону покриття самиць. Згідно з корисною моделлю передбачається проведення парування або осіменіння самиць у квітні-липні.

Дослідження проводили на тваринах української м'ясної породи. Вивчали вплив календарних місяців отелення корів на їх відтворювальну здатність.

Дослідженнями встановлено неоднакову відтворювальну здатність м'ясних корів, яких парували або осіменяли в різні сезони року (граф. фіг. 1).

Так, інтервал від отелення до першого осіменіння у корів, яких покривали у весняні місяці становить 105,9 дня, літні - 113,7, осінні - 136,8, зимові - 131,1 дня. У корів, яких парували чи осіменяли у лютому-березні або квітні-травні, інтенсивний період коротший на 24,6 дня, ніж у тих, що покривали осінню та зимою.

Корови, запліднені в березні-травні, мають у середньому сервіс-період 168,8 дня, червні-серпні - 163,4, вересні-листопаді - 186,0 і грудні-лютому 183,7 дня. У корів, яких покривали у весняні (квітень-травень) та літні (червень-липень) місяці сервіс-період у середньому на 19,1 дня коротший, ніж у тих, що запліднилися відповідно у осінні місяці. У корів, яких покривали в літні місяці тривалість від першої тічки до першого запліднення становить 49,4 дня, осінні 49,2 дня і є на 11,1 та 14,0 днів менша, ніж у ровесниць, яких осіменяли або покривали в весняні та зимові місяці.

На величину сервіс-періоду самок, покритих у різні сезони року впливає комплекс можливих факторів: рівень і повноцінність годівлі, тривалість світлового дня. Корови, яких осіменяють та покривають у пізньовесняний і ранньолітній періоди знаходяться в кращому стані. Споживання тваринами у весняний і літній періоди зеленої маси, багатої на білок і вітаміни, наявність сонячних променів, активний моціон поліпшують стан здоров'я тварин, сприяють зменшенню періоду інволюції статевих органів. Ефективність запліднюваності в цей період найвища. Основною причиною зниження плодючості у тварин, покритих у осінньо-зимовий період є функціональні порушення відтворювальної системи внаслідок недостатньої і неповноцінної годівлі їх у стійловий період.

Найбільш висока заплідненість маточного поголів'я від першого покриття (осіменіння) є в період із квітня по вересень місяці. Максимальна величина (77,5%) спостерігається у серпні, мінімальна (55,0-55,5%) у січні-лютому (граф. фіг. 2).

Сезонність у відтворюванні самиць пояснюється фотоперіодичною реакцією тварин. Ефективність осіменіння самиць підвищується з березня у зв'язку зі збільшенням світлового дня і появою біологічно-повноцінної годівлі в літній період. Корови, яких покривали в весняний і ранньолітній періоди, є більш плодючими порівняно з ровесницями, спарованими або осімененими в осінній і зимовий періоди.

За літніх парувань чи осіменіння одержують телят більше, ніж за цілорічних. Тривалість статевої тічки у корів у літній період триваліша, ніж у зимовий. Пояснюється це різницею в

строках інволюції матки, а також пропусками тічки у окремих тварин, яка взимку протікає менш активно, ніж весною і влітку. Найбільший прояв відтворювальної здатності у корів у літній період пов'язаний зі зміною годівлі (перехід на пасовища) і надходженням із кормами біологічно повноцінних поживних речовин, багатих естрогенами.

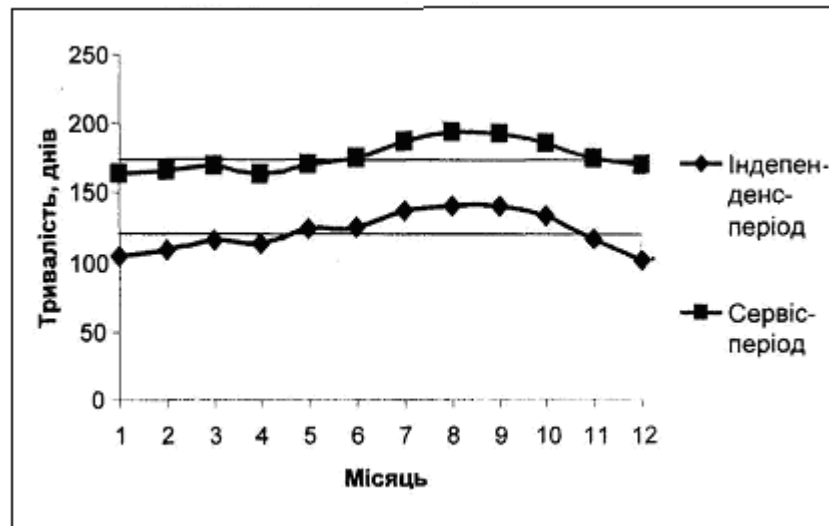
5 Таким чином, найоптимальнішим періодом осіменіння або парування м'ясних корів слід вважати квітень-липень. У ці місяці легше організувати й контролювати покриття самиць, відпадає потреба в пунктах штучного осіменіння.

10 Сезонні турові покриття мають технологічні, переваги: полегшують організацію парувальної кампанії; сприяють масовому одержанню приплоду в умовні строки; забезпечують ефективний контроль вирощування молодняку та утримання дорослих тварин. У корів, покритих у квітні-липні індепендент-період коротший на 24,6 дня, а сервіс-період - на 19,1 дня, ніж у самиць, які народжують приплід у інші місяці.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

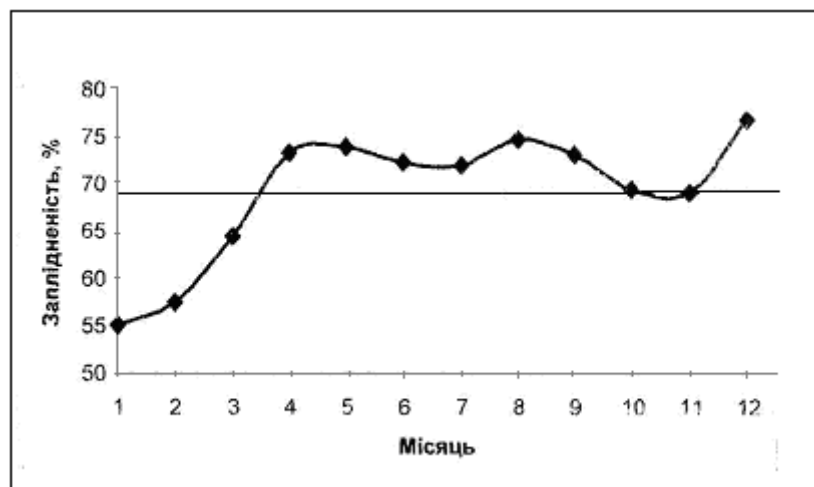
15

Спосіб поліпшення відтворювальної здатності корів м'ясних порід, що включає покриття їх протягом року, який **відрізняється** тим, що парування чи осіменіння самиць проводять у квітні-липні місяцях.

Фіг. 1

Відтворювальна здатність корів, які теляться в різні місяці.

Фіг. 2

Заплідненість самиць від першого покриття (осіменіння) у різні місяці

Комп'ютерна верстка Д. Шеверун

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601